

T. B. M. M.

ZABIT CERİDESİ

Üçüncü içtima

5 . III . 1337 Cumartesi

Münderecat

	Sayfa		Sayfa
1. — Zabtı sabık hulâsası	22	dair Maraş'tan mevzut telgraf	23:25
2. — Âzayi Kiram muamelâtı	22		
1. — Divanı Riyaset Kâtipleri inti-	22,23,26	2. — Kars ve havalisinin anavatana ilti-	
habr		hakı münasebetiyle Ordubad Kaza İnkılâp	
3. — Muhtelif evrak	23,26	Komitesi Reisi Abbas Kuli Handan alr-	
1. — Gazi Ayıntap mücahitlerinden hasta-		nan telgrafın gönderildiğine dair Şark cep-	
nede mecruhan yatanların Meclis namına		hesi Kumandanı Kâzım Karabekir Paşa-	
hediyelerle taltif edilmeleri temennisine		dan gelen telgraf	26:27

BİRİNCİ CELSE

Açılma saati : 2,30 badezzeval

REİS — Mustafa Kemal Paşa Hazretleri

KÂTIPLER : Feyyaz Âli B. (Yozgad), Ragıp B. (Kütahya)

REİS — Celseyi açıyorum. Zaptı sabık kıraat olunacak.

(Zaptı sabık hülâsası Feyyaz Âli Bey tarafından kıraat olundu).

1. — ZAPTI SABIK HÜLÂSASI

Birinci Celse

Mustafa Kemal Paşa Hazretlerinin tahtı riyasetlerinde saat üçte biliçtîma zabtı sabık hülâsası kıraat ve tashihan kabul olundu. Bilâhare Riyaseti Saniye için rey toplanarak tasnif edinceye kadar celse tatil olundu.

İkinci Celse

Reis Paşa Hazretlerinin tahtı riyasetlerinde inikat ederek Reisisaniliğe Adnan Beyefendinin 111 rey ile intihap kıldığı tebliğ, âza bakur'a şubata tefrik ve Reisvekilleri intihabı dahi icra kılınarak Birinci Reisvekilliğine Hasan Fehmi Beyefendi ve İkinci Reisvekilliğine Abdullah Azmi Efendi Hazretleri ihrazı ekseriyet eylediler.

Üçüncü Celse

Paşa Hazretlerinin tahtı riyasetinde içtima ederek İdare memurluklarıyla kâtiplerin intihabı icra kılınarak ârâ tasnif olununcuya kadar celse tatil olundu.

Dördüncü Celse

Reis Paşa Hazretlerinin tahtı riyasetinde biliçtîma İdare Memurluklarına Sivas Mebusu Emir Paşa ile Konya Mebusu Hacı Bekir ve Sivas Mebusu Rasim Beylerin intihap kıldıkları tebliğ ve kâtipler hakkındaki ârânın tasnifi hitam bulmadığından neticesi Cumartesi günü şubatın içtima ederek Encümenleri tefrik eyleyeceği tebliğ olunarak saat yedide Celseye nihayet verildi.

Reisievvel
M. Kemal

Kâtip
M. Ragıp

Kâtip
Feyyaz Âli

REİS — Zaptı sabık hülâsası hakkında bir mütalâa var mıdır efendim? Zaptı kabul edenler lütfen ellerini kaldırsın... Kabul edildi efendim.

2. — ÂZAYİ KİRÂM MUAMELÂTI

1. — Divanı Riyaset Kâtipleri intihabı

REİS — Efendim kâtipler intihabatında tasnif olunan ârada (159) rey görülüyor. Malûmu âlileri celse küşat edildiği zaman ekseriyetimiz vardı. Ekseriyet 161 olduğuna nazaran ekseriyeti mutlaka (81) dir. Bu (81) e karşı 128 rey ile Haydar B., 93 rey ile Feyyaz Âli B., 92 rey ile Atif B., 82 rey ile Ragıp B. ihrazı ekseriyet eylemiş bulunuyorlar. Diğer iki arkadaşı yeniden intihap etmek lâzımgeliyor. Diğer iki arkadaş intihap için reyî âlinize müracaat etmezden evvel müsaade buyurursanız yoklama yapalım ki, ekseriyeti anlayalım, reyleri toplayalım efendim.

MUHİDDİN BAHA B. (Bursa) — Paşa Hazretleri müsaade buyurursanız efendim, yoklama bu suretle uzamış oluyor. İmzaları sepetlere atalım daha kolay olur efendim.

REİS — Yalnız müsaade buyurursanız birşey hâtırlatayım. Dün bu intihaba başlarken ekseriyet vardı fakat iki arkadaşımız reyini hiçbir suretle işaret buyurmamıştır. Reye iştirâk etmeyip müstenkif kalanlar, burada iki arkadaşın yaptığı gibi beyaz kâğıt vermesin, arkadaşlarımız dikkat buyursunlar, behemehal bir işaret koysunlar. Şimdi iki arkadaşımız hiç ihrazı ekseriyet etmemiştir. Arzu buyurursanız yoklamadan sarfınazar edelim.

BİR MEBUS B. — Zaten ekseriyet vardır efendim, yoklamaya lüzum yok.

REİS — Yalnız bir şartla yoklamadan sarfınazar edebiliriz. Behemehal arkadaşlarımız reylerini izhar buyursunlar, beyaz kâğıt koymasın-

lar. Daha iki arkadaş intihap edeceğiz.

MÜFİD Ef. (Kırşehir) — Evvelki intihap olunanların isimlerini bir daha lütuf buyurur musunuz?

REİS — Haydar B. (Kütahya), Fayyaz Âli B. (Yozgad), Atıf B. (Kayseri), Ragıb B. (Kütahya)...

(Reyler toplandı, kur'a neticesinde Halil İbrahim Ef. (İzmit), Besim Atalay B. (Kütahya), Salâhaddin B. (Mersin), tasnifi âraya memur edildiler).

3. — MUHTELİF EVRAK

1. — *Gaziantep mücahidlerinden hastanede mecruhan yatanların Meclis namına hediyelerle taltiflerine dair Maraştan mevnut telgraf*

REİS — Efendim; Maraş'tan bir telgraf var. Gaziantep'de pekçok fedakârlıklarda ve muharebatta bulunan kıymetli gazilerin bazıları kıymetli âzalarını gaip etmişler, orada hastanede bulunuyorlarmış. Onları Meclisi âliniz namına taltif etmek için bazı hedayanın alınmasını teklif ediyorlar. Onun için reyî âlinize arz ediyorum. (Muvafık sadaları).

MÜFİD Ef. (Kırşehir) — Antepçilerin memleketlerini, vatanlarını müdafaa hususunda gösterdikleri şehamet, Osmanlı ve Türk tarihine altın kalemle yazılacak şehametlerdendir. Bahusus kendilerine gazi ünvanı verilmekle bihakkın bir vazife ifa edilmiş oluyor. Orada bulunan gazilerimiz bittabi şimdye kadar yaptıkları muharebatta, mücahelâtta şehit verdikleri gibi içlerinden mecruh olanlar da vardır. Onlar bizim namımıza, Büyük Millet Meclisi namına bu vazifei gazayı ifa ettiklerinden dolayı Büyük Millet Meclisi kendilerini her türlü hediyelerle her türlü tuhfelerle memnun, ikram ve ızzet etmek suretiyle vazifei millesini ifa edeceğinden emin olduğum için, bütün Muhterem Rûfekanın bu mesai hayriyelerini biran evvel ifa etmelerini istirham eder ve gazilerimizin vazifelerini bitemamiha ifasına sebep olacağından dolayı kendilerine ayrıca Meclis namına bu gazada gösterdikleri işlerden dolayı teşekkür edilmesini istirham ederim. (Hay hay sadaları).

BESİM ATALAY B. (Kütahya) — Efendiler bilirsiniz ki, binlerce senedenberi beşeriyetin yetiştirdiği büyük adamlar, insanların

hukuku şahsiyesine, milletlerin hukuku milliyesine riayet etmeği telkin ve talim etmişler. Fakat ne olmuş? Hiç... Allahın gökden inzal ettiği kitaplar, bize gönderdiği Peygamberlerin hepsi bunu tavsiye etmiş, şahısların, milletlerin ferdlerin hukukuna riayet etmeği tavsiye etmiş, fakat yine ne? Yine hiç. Hem bu, öyle bir Peygamberin ümmeti tarafından vâkı oluyor ki efendiler, dünyada insanıyeti, dünyada hilmi ve mülâyimeti herşeyden daha ziyade tavsiye eden Hazreti İsa'nın ümmeti iddiasında bulunan milletler bugün dünyayı eline almış, her tarafta kan, her tarafta zulüm, her tarafta cinayetler ika ediyorlar. Yalnız Peygamberani izam değil, dünyada yetişen feylesoflar, dünyada yetişen şairler de, ühuvveti umumiyeyi insanların hukuku ferdiye ve şahsiyesini, cemiyetlerin hukuku milliyesini tavsiye etmiş, fakat ne olmuş? yine hiç efendiler.

Son asırda en büyük âlim tanıdığımız sosyologlar bile, milletler yükseliyor, gittikçe inceleyecek, onlar birgün tekâmül edecek derken, biz bugün tedenni ettiğini ve yine âlemi islâmın şarkında kan, garbinde kan, şimalinde kan, cenubunda kan görüyoruz.

Efendiler; Antep'in ahvali feciasını biliyorsunuz; aylardanberi yokluk içerisinde uğraştı, didindi, dünyada ancak Kartaca müdafaaasına mahsus olan bir büyüklüğü gösterdi. Nihayet ne oldu? Taşlar içerisinde, kanlar içerisinde, en medeni zannettiğimiz Fransızlar tarafından onların müdafaaası kırıldı.

Efendiler; o Fransızlar ki, biz Garp âleminin yegâne mütemeddin, müterakki bir milleti diye onların medeniyetini, onların lisanını, onların ulûm ve maarifini memleketimizde tamime çahşiyordum. Halbuki ne görüyoruz? Bugün bizim mukaddes hukukumuz evvelâ onlar tecavüz ediyorlar. O Antep ki; bin şukadar senedenberi islâmın ilk intişarındanberi müslümandır efendiler. Ta Hülefayı Raşidin zamanında islâm olmuş Ayntab, belki tarihin bahsetmediği zamandanberi Türk olan Ayntab efendiler; ta Hititlerden tutun, Komojenlerden tutun, İskitlerden tutun, Atilânın Hunlarından tutun, Zulkadrilerden tutun hulâsa tarihin bahsettiği ve etmediği zamandanberi Türk olan Ayntab bugün bizim elimizden alınmak isteniyor.

Arkadaşlar; bilin ve âğah olun ki, her geceğin bir gündüzü vardır. Bugün İslâm ümmeti-

nin, Türk milletinin üzerine yüklenmiş olan bârifelâket bir gün atılacaktır. Allâhın kudreti tabiatı budur, Allâhın sünneti de budur. Her gecenin bir gündüzü, her kısım bir yazı olacaktır. Biz azmi millimizi hüsnü istimal ettikçe, Garb âlemi eminim ki birgün hukukumuzu teslim edecektir. Biz eğer kendi kılıncımıza yaslanır, kendi hakkımızı iddia edersek dünya bizimle, Allâh da bizimle beraberdir.

CEVDET B. (Kütahya) — Efendim tarihte, askerlik tarihinde, harp tarihinde şehametlere bürünen, şehnamelerle tavsif olunan bir kaç müdafaası vardır. Üç bin senelik bir efsane içinde Trova müdafaası... sonra efendiler, Roma'nın Anibale karşı müdafaası, sonra Roma'nın kinine hedef olan ve nihayet enkaz ile neicelenen Kartacanın mağdur müdafaası vardır.

Efendiler, Osmanlı tarihine en yüksek bir sayfa bahşeden Plevne müdafaası vardır. Lâkin Ayıntab müdafaası hepsinden üstün hepsinden bülenttir. Efendiler, Avrupa bizi Vilson'un iş-falkâr prensipleriyle aldatarak silâhlarımızı aldıktan sonra, cephanemizi aldıktan sonra, bizim müdafaası âletlerimizin hepsini aldıktan sonra memleketimizi istilâ etti. Arab memleketlerini, Suriye'yi kâmilan istilâ etti ve bu suretle o daha ileri gideceğini ümit ediyordu. Çünkü onun için Anadolu en büyük bir hedef idi. Şarkı ezmek için Anadolu'yu ezmek esas idi efendiler. Fakat efendiler, Fransızlar Suriye'yi istilâ ettiğinden mütevellit bir sühulet adımı atarken karşısında müthiş, mühip bir sesin yükseldi ginihissetti. Bir ses kalktı, orada dur dedi, o ses Ayıntab'lıların sesi idi.

Efendiler, Ayıntab müstahkem bir belde değildir. Ayıntab şairane bir beldedir. Ayıntab'ın seması münevverdir, zemini muattar ve çiçeklidir. Müstahkem bir şehir değildir. Senelerden beri harp görmeyen bir memlekettir. Fakat onun kalbinde bir iman vardır, milletin doğurduğu bir iman, milletten husule gelen bir celâdet vardır. Ayıntab hiç bir zaman istilâ kabul etmedi, esâret kabul etmedi ve Fransızlara dur dedi, durdurdu. On aydır mücadele ediyor. Ayıntab'ın her kulesi, her bir mağarası bir istihkâm oldu. Her bir kadın kalbi, her bir erkek kalbi istihkâm oldu. Çünkü efendiler, biz müminleriz. Bizim iman gibi bir serhaddimiz vardır. Bizim serhaddimizi hiç kimse, hiç bir ecebi kuvveti aşamaz.

Efendiler, size hakikî bir vaka arz edeyim.

Geçenlerde Ayıntab'lı bir adam geldi - bendeniz - de Ayıntab'lıyım - Fransız ordusu Ayıntab'ı muhasara ettiği zaman müthiş toplarla bombardıman ediyordu. Faraza, bir evi hedef ittihaz ediyor, eziyor, yıkıyor, beş dakika sonra oradan bir Osmanlı bayrağı yükseliyor, ona mukabele: o ev yıkılacaktır, lâkin o ev yıkılsa bile ankazı üzerinde Osmanlı bayrağı temevvüç edecektir, diye cevap veriyor.

Efendiler istirahat ederim, Ayıntab için her ne lâzımsa bunu verelim, Ayıntab'lılar her ne istirahat ediyorsa buna muvafakat edelim çünkü on aydır serhaddimizi müdafaası etmektedir ve Osmanlı tarihine en yüksek bir sayfa çizmiştir ve ecdadımızı bize tekrar göndermiştir. (Alkışlar).

İHSAN B. (Cebelibereket) — Efendiler cümlemiz teslim ederiz ki fazilet üzerine müstenit olarak medeniyeti kabul eden insanlar için dünyada en büyük şeref, en ulvî his, selâmet ve saadeti umumiye namına hizmet etmek, hattâ bütün beşeriyetin hizmetkârı olmak, hizmetkârı olanları da takdis ve tebrik etmekten ibarettir.

Fabrikalarından çıkan dumanın çokluğunu görenek kendilerine medeni süsünü veren Garp-lılar; Kilikya'nın pamuklarına hırslanarak, gûya oraya medeniyet getirmek için, toplarıyla, bombalarıyla, süngüleriyle, bütün âlatı tahrib ve vahşetiyle Ayıntab'a hücum ettiler. Yalnız hakkı yalnız hürriyeti, yalnız istiklâl için mücadele eden ora halkını yedi buçuk ay muhasarada buldurdular. Nisfından fazlası kadın, çocuk, ihtiyar, genç, hasta, sağlam bütün oranın evlâdını toprağa gömdüler. Utanmadan edebiyatlarında hürriyeti beşeriye ve istiklâl dâvalarını güden ve bu dâvalar uğrunda ölenleri takdis ve tebeil eder gibi görünen Fransızları orada yaptıkları zulüm ve vahşet, hiç şüphesiz her türlü kuyuttan âzade olarak yalnız insanıyet mefkûresini takib eden ve fakat hakiki insanlardan ibaret olan bir kısım sekenei âlem için «hakiki medeniyet kimdedir ve zulüm vahşet kimdedir» bu hükmü verdirmiştir.

Bendeniz sureti katiyede eminim ki şimdi Heyeti Muhteremeniz Ayıntab'ta hürriyet için, varlık için hak için mücadele edenleri, yalnız Türk olduğu, yalnız islâm olduğu için değil, Türk ve islâm dahi olmasa, hürriyet ve istiklâl ve adalet namına mücadele ettikleri için takdis edersiniz. İşte bu takdisten doğan hisle Heyeti umumiyenizden istirahat ediyorum ve zaten

âşkı hürriyet olan ve dâvayı istiklâl için buraya toplanmış ve her tehlikeyi göze almış bulunan heyeti muhtereme, şüphesiz evvelâ Ayıntab'lılara her türlü muavenet ifasına her türlü kuvvetin ihzarına Heyeti Vekileyi mecbur etmelidir. Ondan sonra o kahraman müdafilere, o şüheda analarına, o şüheda babalarına, şüheda yavrularına, Müfit Efendi Hazretlerinin buyurdukları gibi, heyeti muhtereme bir takdimame, bir tebrikname göndermelidir. Ondan sonra teklif edilen hediye, her türlü maddi ve manevi fedakârlığı yaparak, götürmeli ve takdim etmeliyiz. (Hay hay sadaları).

VEHBI Ef. (Konya) — Ben şu kürsüye bir şeye teşekkür için geldim. Biz Avrupayı görmedik. Fakat Avrupa'ya giden gençlerimiz; yay Avrupanın medeniyeti, yay Avrupanın insanıyeti, yay Avrupanın âdab ve erkânı diye şapır şapır bize sena ettikleri halde şimdi Avrupa gören zevatın, bugün Avrupanın medeniyeti olmadığını, yani medeniyetten âri ve honhar bulduklarını ve insanlara feci bir surette kıyıcı bir millet olduklarını idrâk ettiklerine teşekkür ederim. Çünkü Avrupayı görmediğimizden, bazı sözlerine şimdiye kadar inanıyorduk; demek o sözlerin hiç birisinin esası yokmuş. Sonra Ayıntab için lâzmgelen muaveneti bittabi hepimiz arzu ederiz. Onun için bir şey söylemiyorum.

ABDULLAH AZMI Ef. (Eskişehir). — Efendim Ayıntabın gösterdiği mevcudiyet her türlü takdirin fevkindedir. Meclisten yapılacak teberruat, Ayıntab'ın gösterdiği fedakârlığa karşı gayrikâfi gelebilir. Bunu ajanslarla ilân ederek, her taraftan teberruata iştirâk edilmesini ve Meclisten de bunun için bir encümen teşkilini teklif ediyorum. Çünkü Meclisin yapacağı fedakârlık, teberruat ne kadar olsa Ayıntab'ın gösterdiği fedakârlığa kâfi bir mukabele olamaz. Yani

Meclis kâfi değildir. Binaenaleyh ajanslar vasıtasıyla Meclisin mukarreramı her tarafa ilân ederiz, teberruatta bulunurlarsa Mecliste bir encümen teşkil ederiz, o encümene gönderirler. Çünkü Ayıntab'ın gösterdiği fedakârlık ancak bu suretle takdir olunabilir. Bunu teklif ediyorum.

REİS — Efendim bu telgraf münasebetiyle vukubulan beyanat bir kaç noktada hulâsa edilebilecektir. Bir defa esas itibariyle; Heyeti Celileniz kahraman Gazi Ayıntab ahalisine bu tezahüratı ve buna zamimeten teşekküratını iblâğ etmek üzere Divanı Riyaseti mecbur tutuyorlar.

Saniyen esas itibariyle; hastahanedeki bulunan ve bazı kıymetli âzalarını gaib etmiş bulunanlara Heyeti Celileniz namına münasib bazı hedayanın takdimi meselesi var. Müsade buyurursanız bunları sıra ile reye koyayım. Evvelâ Heyeti Celileniz namına bir teşekkürname yazılmasını reye koyayım. Tensip buyuranlar lütfen ellerini kaldırsın. Tensip olunmuştur efendim.

Bu hediye takdimi meselesine dair ufak bir izahta bulunayım efendim. Geçenlerde zaten Heyeti Celileniz Garp Cephesi için bir miktar meblâğın tesbitini tensip buyurmuştu. Zannediyorum ki, o para henüz tamamiyle sarfedilmemiştir. Münasip görülürse o paranın bir kısmını buraya verelim. Şayet gayrikâfi gelirse o vakit yine Heyeti Celilenize müracaat olunur. (Muvafık sadaları) O halde meseleyi bu suretle tesviye etmeği tensip buyurursanız lütfen ellerinizi kaldırınız. Tensip olundu efendim. Bir şey daha arz edeyim. Tabii bu hedayanın buradan rüfekadan bir kısmı ile oraya gönderilmesi uzun olur, müşkül olur. Zaten daha evvel rüfekadan bazılarını oraya göndermiştik. Tensip buyurursanız bu hedeyayı yine o arkadaşlarımız vasıtasıyla tevzi ettirelim. (Daha iyi olur sadaları) Efendim, tasnifi âra neticesine kadar teneffüs.

İKİNCİ CELSE

Açılma saati : 4,15 Sonra

REİS — Reisisani Dr. Adnan Beyefendi

KÂTIPLER : Feyyaz Âli B. (Yozgad) Ragıb B. (Kütahya)

REİS — Efendim celseyi açıyorum. Divan Riyasete kâtip tâyini için vukuagelen intihabat neticesi: tasnifi ârada (154) zatın reye iştirak ettiği ve rey alan zevattan hiç birisinin ekseriyeti mutlakayı almadığı anlaşılmıştır. Onun için intihabatın tekrarı icabediyor. Ekseriyetin olup olmadığı meşküktür. Yoklama icra edeceğiz.

FUAT B. (Çorum) — Arkadaşlarımızın ekserisi Muvazenei Maliye Encümenindedir. (Reyleri atalım sesleri).

FEYZİ Ef. (Malatya) — Kudüm ve meymenetinizi tebrik eder, muvaffakiyetinizi temenni ederim.

REİS — Müsaade buyurun; yoklama yapacağız. (Yoklama icra edildi.)

Yoklama yapıldı, neticede ancak (157) arkadaşımızın mevcut olduğu anlaşılıyor. O halde nısbatı müzakeremiz yoktur. Müzakerata ve intihabata devam edemeyeceğiz, yalnız, birkaç tebliğât vardır, müsaade buyurursanız onları izah edeceğim.

HASAN BASRİ B. (Karesi) — Resi Bey; üçüncü intihap olmasına göre reyi izafi ile hareket etmek lâzımdır.

REİS — Evet, fakat nısbatı müzakere ekseri yeti yok ki intihabı icra edelim efendim.

Dr. FİKRET B. (Kozan) — Bulunmayanlara kıstalyevm teklif ediyorum.

REİS — Efendim, şubeler ve encümenler intihabatını henüz Makamı Riyasete bildirmemiş lütfen bildirsınler, bir de şube ve encümenler geçen senelere ait evrakını ve sene zarfındaki muamelelerine ait encümen defterlerini Meclisin dosyasına konmak üzere listesiyle Zabıt Kalemine vereceklerdir. Heyeti aliyelerinden rica ederim, bunu da lütfen teslim etsinler. Bir de şube ve encümenlerin geçen sene kendilerine gelmiş bulunupta, muamelesi hitam bulmayan evrakı yine encümenlere devretmeleri lâzımdır. Tabii Nizam-

namei Dahilî mucibince bunları da sayarak teslim etsinler.

2. — *Kars ve havalisinin Anavatana iltihakı münasebetiyle Ordubad kaza inkilâp komitesi Reisi Abbas Kubî handan alınan telgrafın gönderildiğine dair Şark cephesi kumandanı Kâzım Karabekir Paşadan mevrut telgraf.*

REİS — Tebliğât makamında olarak şimdi Kars'tan bir telgraf geldi. (Ordubad inkilâp komitesi Reisi) imzasıyla. Müsaade buyurursanız okutalım.

Ankara Büyük Millet Meclisi Riyasetine

(1) Gümri'de 20 Kânunuevvelde aktedilmiş olan muahede şeraiti veçhile bilâhara ârayı umumiyeye müralaat edilmek üzere Nahcivan ve havalisinin Türkiye himayesinde kalacağına dair mezkûr havalide yapılan ilânata cevap olarak 21 . II . 1937 tarihinde yazılmış olan arızanın aslı posta ile henüz vâsil olmuş ve sureti ikinci maddede aynen arz kılınmıştır.

(2) [Nahcivan ve havalisi müfrezesi kumandanı Veysel Bey Hazretlerine] Üç senedenberi ya hayat veya memat diye bütün mevcudiyetiyle Taşnak kaatillerinin kanlı süngülerine sine siper ederek ve her bir felâkete katlanarak ahiretce necat ve saadete göz dikmiş olan ahâlimizin nihayet büyük Şark Kızıl Ordusunun sâyei halâskâranesinde naili meram olduğunu tebşir eden telgrafnamenizi sevinçle aldık. Bu telgraf bütün kazada yıldırım timsali olarak bütün ahâlimizin âsabını ışıklandırdı. Taşnak ismini artık işitmek suretiyle büyük Türkiye himayesiyle yaşamak saadetine nail olan ahâlimizin şadlığı o gün Ordubad kazasında bir mübarek bayram diye karşılandı. Bugün hülûl eden eyyamı saadetin birinci günü olmak hasebiyle Ordubad'da bayram ilân edilmiştir. Ahâli yekdiğeriyle bayramlaşarak Taşnak kuduzları-

nın mahvile hainlere indirilen darbeden neş'eyap olarak cümbüş ediyorlar. Kızıl inkilâbın muvaffakiyeti ile ferahlanırlar ve bu işdeki muvaffakiyetleri kazanmak için özlerini feda etmiş olan şühedanın istirahatı ruhları ve mazlûm milletimizin saadet ve âfiyetini temin için öz inkilâp silâhına sarılmış büyük kahraman Türk İnkilâp Ordusunun kuvvet ve hâkimiyetinin izdiyadını Cenabı Haktan tezarru eylemek üzere bütün ahali câmilere toplanıp merasim ve dua icra edilmiş ve bu iydi mesut münasebetiyle zatınızı tebrik ve vasitanızla ahalimizin samimî mâruzat ve tebrikâtını Büyük Osmanlı Millet Meclisine ve Ordu Kumaandanlığına vekil olarak iblâğınıza Şark İnkilâp mazlûmlarının halâsı yolunda

ahalimizin hiçbir fedakârlıktan geri durmıyacakları mâruzdur.

Ordubad Kaza İnkilâp Komitesi Reisi
Abbas Kuli

(3) Büyük Millet Meclisi Riyasetine, Hariciye Vekâletine, Moskova Heyeti Murahhasasına.
2 Mart 1337

Şark Cephesi Kumandanı
Kâzım Karabekir

REİS — Efendim, Pazartesi günü öğleden sonra saat ikide içtima etmek üzere celseyi tatil ediyorum.

Kapanma saati : 4,30

